

Övergång mellan högskolan och yrkeshögskolan

Övergång mellan högskolan och yrkeshögskolan

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Social statistik och analys
701 89 Örebro
010-479 40 00

Förfrågningar Angelina Nyström
+46 10 479 68 29
angelina.nystrom@scb.se

Anna Gärdqvist
+46 10 479 65 45
anna.gaerdqvist@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Övergång mellan högskolan och yrkeshögskolan
Temarapport 2022:6

URN:NBN:SE:SCB-2022-A40BR2206_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Sammanfattning

Högskolan och yrkeshögskolan är två eftergymnasiala utbildningsformer med olika mål och upplägg. Den här rapporten belyser hur vanligt det är att studenter byter från högskolan till yrkeshögskolan och tvärtom och vilka studenter det är som tar det steget.

Övergång från högskola till yrkeshögskola

Av de 94 600 som studerade sitt sista år i högskolan 2017 hade 3 800, eller 4 procent, påbörjat en yrkeshögskoleutbildning inom tre år. Andelen var 3,6 procent bland kvinnor och 4,7 procent bland män. Under de senaste tio åren har andelen ökat med ungefär 1 procentenhet.

Andelen skiljer sig åt mellan olika grupper:

- Andelen som påbörjat studier på yrkeshögskolan var störst i åldersgruppen 24 år eller yngre. Andelen var större bland män än bland kvinnor.
- Andelen som påbörjat yrkeshögskolestudier var störst bland män med utländsk bakgrund.
- Andelen som påbörjat yrkeshögskolestudier var störst bland kvinnor och män med föräldrar som har gymnasial utbildningsnivå.
- Att gå över från högskolan till yrkeshögskolan var vanligare bland registrerade på enskilda kurser eller generella program jämfört med registrerade på yrkesexamensprogram.
- Hur stor andel som går över till yrkeshögskolan varierar mellan olika inriktningar. Högst var andelen bland registrerade på enskilda kurser inom inriktningen *teknik och tillverkning*.
- Merparten av de som bytte utbildningsform bytte också inriktning på studierna, 70 procent.
- Majoriteten av dem som bytte utbildningsform hade avklarat mindre än två terminers högskolepoäng, men 16 procent hade tagit poäng motsvarande minst sex terminer.

Övergång från yrkeshögskolan till högskolan

Andelen som går över från yrkeshögskolan till högskolan är större än andelen högskolestuderande som går över till yrkeshögskolan. Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 hade 2 200, eller 12,8 procent, påbörjat högskolestudier inom tre år. I motsats till övergången från högskolan till yrkeshögskolan var det här vanligare att kvinnor bytte utbildningsform. Andelen var 14,8 procent bland kvinnor och 10,5 procent bland män.

Andelen skiljer sig åt mellan olika grupper:

- Precis som bland högskolestuderande som går över till yrkeshögskolan var andelen som påbörjat studier på yrkeshögskolan störst i åldersgruppen 24 år eller yngre. Andelen var större bland kvinnor än bland män.
- Andelen som påbörjade högskolestudier var störst bland kvinnor med utländsk bakgrund.
- Andelen som påbörjat högskolestudier var högst bland studerande med föräldrar som hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre.
- Andelen som börjat på högskolan varierade mellan inriktningarna på yrkeshögskolan. Andelen var högst bland kvinnor som läst inom *humaniora och konst*.
- Av samtliga som bytte utbildningsform hade 70 procent bytt inriktning.
- Det var vanligare att gå över till högskolan bland personer som lämnat yrkeshögskolan utan examen, 19,6 procent, jämfört med dem med examen, 10,6 procent.

Inledning

Högskolan och yrkeshögskolan är två eftergymnasiala utbildningsformer med olika mål och upplägg. De attraherar olika studerandegrupper, men för alla är det inte tydligt från början vilken utbildningsform som passar dem bäst. En del börjar studera inom den ena utbildningsformen och byter sedan till den andra utbildningsformen. En fråga som diskuterats länge är möjligheten att tillgodoräkna sig kunskaper från den ena utbildningsformen vid ett byte till den andra utbildningsformen. Den här rapporten svarar inte på frågeställningen om eller hur bra detta fungerar, utan ger en övergripande bild av hur stor övergången mellan utbildningsformerna är, vilka studerandegrupper som läser inom båda utbildningsformerna och inom vilka inriktningar de läser.

I den här rapporten undersöker vi övergången mellan högskola och yrkeshögskola med hjälp av registerdata. Rapporten består av två delar; en del om övergång från studier inom högskolan till studier inom yrkeshögskolan och en del om övergången från yrkeshögskolan till högskolan. I båda delarna undersöker vi hur många som övergår från en utbildningsform till den andra och delar upp dem efter en rad bakgrundsvariabler. Vi jämför även övergången inom olika inriktningar och hur flödet mellan olika inriktningar ser ut.

Yrkeshögskoleutbildning är en eftergymnasial utbildningsform som vuxit kraftig de senaste åren. Antal studerande i yrkeshögskolan har ökat från 33 700 år 2007 till 77 000 år 2020. En yrkeshögskoleutbildning ska svara mot en efterfrågan på kvalificerad arbetskraft i arbetslivet eller medverka till att utveckla och bevara kvalificerat yrkeskunnande inom smala yrkesområden som är betydelsefulla för individen och samhället. En hög andel av utbildningarna är inriktade mot ett specifikt yrke. Utbildningsutbudet förändras över tid beroende på arbetsmarknadens efterfrågan.

Högskoleutbildning definieras av kravet att utbildningen ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund. Utbildningen består av kurser på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Nivåerna bygger på varandra. Precis som för yrkeshögskolan har antalet som studerar på högskolan ökat under perioden 2007–2020. År 2007 var antalet studerande på högskolan 418 500 och 2020 var antalet 489 900.

Övergång från högskola till yrkeshögskola

Populationen

För att undersöka övergången från högskolan till yrkeshögskolan har vi utgått från det sista året en person är registrerad i högskolan.

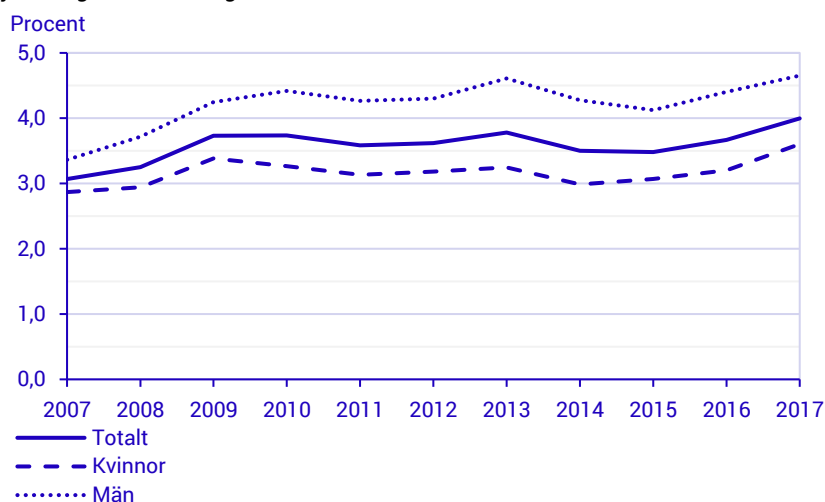
Populationen består därmed av de som var registrerade i högskolan under åren 2007–2017 men som inte varit registrerade i högskolan efter det, fram till år 2020. Utländska studenter som kommit till Sverige i syfte att studera har exkluderats från populationen.

Övergång till yrkeshögskolan definieras som att ha varit registrerad i yrkeshögskolan inom tre år efter det sista året i högskolan. För de som studerade sitt sista år under 2007 ska de alltså ha varit registrerade i yrkeshögskolan under 2007–2010 för att räknas som att ha övergått. Fokus i det här avsnittet ligger på de som var registrerade sista året 2017, men även jämförelser över tid görs.

Hur många går från högskolan till yrkeshögskolan?

År 2017 studerade 94 600 personer sitt sista år i högskolan. Antalet kvinnor var 59 100 och antalet män 35 500. Av de 94 600 hade 3 800, eller 4 procent, påbörjat en yrkeshögskoleutbildning inom tre år. Andelen som påbörjat en yrkeshögskoleutbildning var högre bland män än bland kvinnor, 4,7 jämfört med 3,6 procent. Jämfört med 2007 har andelen som läst på högskolan och sedan påbörjat yrkeshögskolestudier inom tre år ökat från 3,1 till 4 procent.

Figur 1
Andel av dem som studerade sitt sista år i högskolan 2007–2017 som påbörjat yrkeshögskoleutbildning inom tre år

Under den aktuella perioden, 2007–2020, har yrkeshögskolan fått betydligt fler utbildningsplatser, vilket kan vara en förklaring till ökningen av andelen som påbörjar yrkeshögskolestudier.

Det vanligaste var att avsluta högskolestudierna och påbörja yrkeshögskolestudierna under samma år. Av de som studerade på högskolan 2017 och som påbörjat yrkeshögskolestudier hade 34 procent påbörjat yrkeshögskolestudier samma år, 24 procent 2018, 20 procent 2019 och 22 procent 2020. Mönstret var samma för både kvinnor och män.

Högst andel går över till yrkeshögskolan bland yngre

Av de 94 600 som studerade sitt sista år i högskolan tillhörde 30 400 den största åldersgruppen, 25–29 år. Den näst största åldersgruppen var 24 år eller yngre, med 20 100. Männerna var generellt något yngre än kvinnorna.

Andelen som påbörjar studier på yrkeshögskolan skiljer sig åt mellan åldersgrupperna. Högst andel som påbörjat studier på yrkeshögskolan fanns i åldersgruppen 24 år eller yngre. I den åldersgruppen hade 7,3 procent av de som var registrerade sitt sista år i högskolan under 2017 påbörjat yrkeshögskolestudier. Därefter följde åldersgruppen 25–29 år där 3,9 procent påbörjat studier på yrkeshögskolan. I samtliga åldersgrupper var det en större andel av männen som påbörjade yrkeshögskolestudier.

Tabell 1

Antal som studerade sitt sista år i högskolan 2017 och andel som påbörjat yrkeshögskolestudier inom tre år efter åldersgrupp och kön. Procent

Åldersgrupp	Antal i gruppen			Andel som påbörjat yrkeshögskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
–24 år	20 100	11 400	8 700	7,3	7,0	7,7
25–29 år	30 400	17 400	13 000	3,9	3,6	4,2
30–34 år	13 600	8 500	5 100	3,8	3,5	4,3
35–39 år	9 000	6 200	2 900	2,9	2,8	3,2
40–44 år	7 300	5 200	2 100	2,3	2,2	2,7
45+ år	14 300	10 500	3 700	1,4	1,2	1,7
Totalt	94 600	59 100	35 500	4,0	3,6	4,7

Ålder avser ålder vid slutet av det sista året personen var registrerad i högskolan.

Störst andel som går över till yrkeshögskolan bland män med utländsk bakgrund

Av de 94 600 som var registrerade sitt sista år i högskolan under 2017 hade de flesta, 78 400, svensk bakgrund. För att ingå i gruppen med svensk bakgrund ska en person vara född i Sverige med minst en inrikes född förälder. Av de 16 200 som hade utländsk bakgrund var 10 400 utrikes födda och 5 800 var födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar.

Andelen som påbörjade yrkeshögskolestudier inom tre år var störst i gruppen som var födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar; 6,9 procent. Bland utrikes födda var andelen 5,0 procent. I gruppen med svensk bakgrund var andelen som påbörjade yrkeshögskolestudier lägre, 3,6 procent.

I samtliga grupper var andelen som gick över till yrkeshögskolan större bland män än kvinnor. Störst skillnad mellan könen fanns bland födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar, av vilka 6,1 procent av kvinnorna och 8,2 procent av männen påbörjat yrkeshögskolestudier.

Tabell 2
Antal som studerade sitt sista år i högskolan 2017 och andel som påbörjat yrkeshögskolestudier inom tre år efter bakgrund och kön. Procent

Bakgrund	Antal i gruppen			Andel som påbörjat yrkeshögskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Svensk bakgrund	78 400	49 100	29 300	3,6	3,4	4,1
Utrikes född	10 400	6 500	3 900	5,0	4,2	6,4
Född i Sverige med två utrikes födda föräldrar	5 800	3 400	2 400	6,9	6,1	8,2
Totalt	94 600	59 100	35 500	4,0	3,6	4,7

Störst andel som påbörjar yrkeshögskolestudier bland dem som hade föräldrar med gymnasial bakgrund

Andelen som går vidare från högskolan till yrkeshögskolan varierar även beroende på föräldrarnas utbildningsnivå. Av de 94 600 som var registrerade sitt sista år i högskolan 2017 bestod den största delen, 28 400, av personer vars föräldrar hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre. Därefter följde studerande med föräldrar som har en gymnasial utbildning som var högst två år och eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år.

Andelen som påbörjat yrkeshögskolestudier var som störst i gruppen med föräldrar som har gymnasial utbildning på tre år; 4,7 procent. Lägst var andelen i gruppen med forskarutbildade föräldrar; 2,6 procent. Andelen som gick över till yrkeshögskolan var större för män än för kvinnor i samtliga grupper.

Tabell 3**Antal som studerade sitt sista år i högskolan 2017 och andel som påbörjat yrkeshögskolestudier inom tre år efter föräldrarnas utbildningsnivå och kön. Procent**

Föräldrarnas utbildningsnivå	Antal i gruppen			Andel som påbörjat yrkeshögskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Förgymnasial utbildning	6 000	4 300	1 700	3,7	3,1	5,1
Gymnasial utbildning högst 2-årig	19 500	13 400	6 100	4,2	3,8	5,0
Gymnasial utbildning 3 år	13 500	8 600	4 900	4,7	4,2	5,7
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	19 100	11 400	7 600	4,2	3,7	4,8
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	28 400	16 300	12 100	3,7	3,4	4,1
Forskarutbildning	2 400	1 300	1 100	2,6	2,2	3,1
Uppgift saknas	5 700	3 800	2 000	3,8	3,3	4,8
Totalt	94 600	59 100	35 500	4,0	3,6	4,7

Inom vilka utbildningar är det vanligare med övergång från högskola till yrkeshögskola?

Lägst andel som går över till yrkeshögskolan bland de som läst yrkesexamensprogram

Av de 94 600 som studerade sitt sista år i högskolan under 2017 var 45 200 registrerade på enskilda kurser, 20 000 på generella eller konstnärliga program och 29 500 på yrkesexamensprogram.

Att gå över från högskolan till yrkeshögskolan var vanligare bland studenter som var registrerade på enskilda kurser eller generella program jämfört med registrerade på yrkesexamensprogram. Av de som studerade sitt sista år i högskolan under 2017, och var registrerade på enskilda kurser under året, hade 4,6 procent börjat studera på yrkeshögskolan inom tre år.

Andelen som gick över till yrkeshögskolan skiljde sig åt mellan olika typer av program. De som läste yrkesexamensprogram var de som i lägst utsträckning gick vidare till yrkeshögskolan, 2,6 procent. För registrerade vid generella och konstnärliga program var andelen ungefär samma som bland kursstudenter, 4,7 procent.

Tabell 4

Antal som studerade sitt sista år i högskolan 2017 och andel som påbörjat yrkeshögskoleutbildning inom tre år efter program och kurs och kön. Procent

Program/kurs	Antal i gruppen			Andel som påbörjat yrkeshögskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Enskilda kurser	45 200	29 600	15 500	4,6	4,3	5,3
Generella och konstnärliga program	20 000	10 500	9 500	4,7	4,2	5,2
Yrkesexamensprogram	29 500	19 000	10 500	2,6	2,2	3,2
Totalt	94 600	59 100	35 500	4,0	3,6	4,7

En person kan vara registrerad både på program och kurs. I de fall har yrkesexamensprogram prioriterades framför generella eller konstnärliga program, som i sin tur prioriterades framför kurser.

Inom samtliga grupper var andelen som gick över till yrkeshögskolan högre bland män än kvinnor. Av kvinnorna som var registrerade på enskilda kurser hade 4,3 procent gått över till yrkeshögskolan inom tre år. Motsvarande andel bland männen var 5,3 procent. Andelarna var ungefär desamma bland kvinnor och män som var registrerade på generella och konstnärliga program.

Av kvinnorna som var registrerade på yrkesexamensprogram hade 2,2 procent gått över till yrkeshögskolan inom tre år, medan 3,2 procent av männen påbörjat yrkeshögskolestudier.

Andelen som påbörjar yrkeshögskolestudier varierar mellan inriktningar

Av de 45 150 som var registrerade på enskilda kurser under 2017 var de vanligaste inriktningarna *humaniora och konst* samt *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration*, med 12 550 respektive 11 120 av studenterna.

Bland de 19 970 som läste generella eller konstnärliga program var *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration* den överlägset största inriktningen, med 8 490 av studenterna. Registrerade på yrkesexamensprogram studerade i större utsträckning inom *hälso- och sjukvård samt social omsorg* eller *pedagogik och lärarutbildning*. De två inriktningarna utgjorde 10 430 respektive 9 830 av totalt 29 470 som var registrerade på yrkesexamensprogram.

Hur stor andel som går över till yrkeshögskolan varierar mellan olika inriktningar. Högst andel av registrerade på enskilda kurser år 2017 hade gått över till yrkeshögskolan inom inriktningen *teknik och tillverkning*; 8,4 procent. Lägst var andelen, 1,4 procent, inom *hälso- och sjukvård samt social omsorg*.

Mönstret var annorlunda när det gällde studerande vid generella och konstnärliga program. *Humaniora och konst* samt *naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (IKT)* var de inriktningar där högst andel gick vidare till yrkeshögskolan inom tre år, 7,3 respektive 6,7 procent. Lägst var andelen bland de som läste

generella eller konstnärliga program inom *pedagogik och lärarutbildning* och *hälso- och sjukvård samt social omsorg*; 1,5 procent vardera.

Registrerade vid yrkesexamensprogram som läste sitt sista år i högskolan under 2017 hade inte gått över till yrkeshögskolan i samma utsträckning som kursstudenter eller studerande vid generella eller konstnärliga program. Andelen som gått över till yrkeshögskolan inom tre år varierade mellan 0,6–3,2 procent för de olika inriktningarna.

Inriktning redovisas enligt klassifikationen Svensk utbildningsnomenklatur (SUN).

[Mer information om SUN](#)

Tabell 5
Antal som studerade sitt sista år i högskolan 2017 och andel som påbörjat yrkeshögskolestudier inom tre år efter inriktning. Procent

Program/kurs	Antal i gruppen			Andel som påbörjat yrkeshögskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Inriktning						
Enskilda kurser						
Pedagogik och lärarutbildning	6 310	5 190	1 120	1,5	1,5	1,4
Humaniora och konst	12 550	7 840	4 720	5,6	5,1	6,4
Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration	11 120	7 440	3 680	5,5	5,6	5,4
Naturvetenskap, matematik och IKT*	4 700	2 390	2 320	5,1	5,2	5,0
Teknik och tillverkning	4 000	1 670	2 340	8,4	9,9	7,2
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	400	160	230	1,8	2,5	1,3
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	5 260	4 480	780	1,4	1,4	1,3
Tjänster	750	440	320	4,3	5,3	2,9
Generella och konstnärliga program						
Pedagogik och lärarutbildning	410	340	80	1,5	1,2	2,7
Humaniora och konst	2 300	1 260	1 040	7,3	6,9	7,8
Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration	8 490	5 160	3 330	3,9	3,7	4,2
Naturvetenskap, matematik och IKT*	3 540	1 160	2 380	6,7	5,9	7,1
Teknik och tillverkning	2 910	960	1 950	3,5	3,6	3,4
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	170	130	40	4,8	3,9	7,5
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	1 190	950	240	1,5	1,8	0,4
Tjänster	930	530	400	6,2	6,3	6,2
Yrkesexamensprogram						
Pedagogik och lärarutbildning	9 830	7 250	2 580	3,2	2,7	4,3
Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration	2 710	1 570	1 140	0,8	0,6	1,1
Teknik och tillverkning	6 010	1 570	4 440	3,2	2,1	3,6
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	330	190	140	0,6	0,5	0,7
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	10 430	8 360	2 070	2,1	2,1	2,4
Tjänster	170	20	160	1,2	0,0	1,3

*Informations- och kommunikationsteknik

Generellt var det vanligare bland män än kvinnor att påbörja yrkeshögskolestudier, men mönstret såg olika ut inom olika inriktningar. Av registrerade på enskilda kurser var skillnaden mellan könen störst inom *teknik och tillverkning*, där 9,9 procent av kvinnorna och 7,2 procent av männen gått över till yrkeshögskolan inom tre år.

Bland registrerade på generella och konstnärliga program var könsskillnaden störst inom *lant- och skogsbruk samt djursjukvård*. Där hade 7,5 procent av männen och 3,9 procent av kvinnorna gått över till yrkeshögskolan. Antalet studerande inom den inriktningen var dock litet. För yrkesexamensprogrammen var skillnaden mellan kvinnor och män som störst inom inriktningen *pedagogik och lärarutbildning*, där 2,7 procent av kvinnorna och 4,3 procent av männen gått över till yrkeshögskolan.

Många byter till yrkeshögskoleutbildningar inom samhällsvetenskap, juridik, handel och administration

De flesta som gick över till yrkeshögskolan bytte inriktning på studierna. Av de som var registrerade sitt sista år i högskolan under 2017 hade 70 procent bytt inriktning när de gått över till yrkeshögskolan.

Av kursstudenterna som gick över till yrkeshögskolan hade 71 procent bytt inriktning, men det var även här stor variation mellan inriktningarna. För kursstudenter inom *pedagogik och lärarutbildning* samt *humaniora och konst* var det vanligare att de studerade inom *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration* på yrkeshögskolan än att de var kvar inom samma inriktning. Jämfört med kursstudenterna var det en lägre andel av de som var registrerade på generella eller konstnärliga program som bytte inriktning efter att ha gått över till yrkeshögskolan, 62 procent.

Andelen som bytte inriktning var störst bland de som studerade på yrkesexamensprogram, 75 procent. Likt kursstudenterna var det vanligt att registrerade på yrkesexamensprogram bytte till utbildningar inom *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration*, speciellt bland de som var registrerade inom *pedagogik och lärarutbildning* och *hälso- och sjukvård samt social omsorg*.

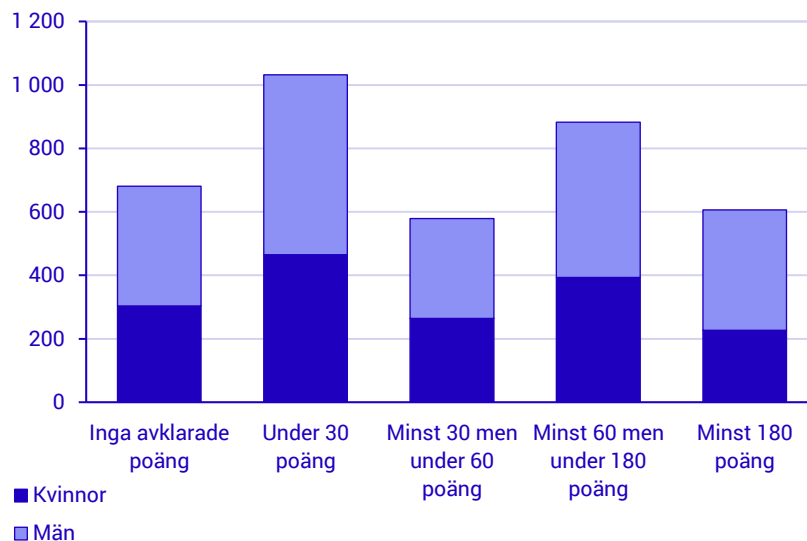
Stor variation i avklarade högskolepoäng innan yrkeshögskolestudierna

Gruppen som gått över från högskolan till yrkeshögskolan består både av personer som läst en kortare tid i högskolan och personer som läst en hel utbildning innan de bytt utbildningsform. Nästan en femtedel, 18 procent, av registrerade 2017 som gått över till yrkeshögskolan hade varit registrerade men inte avklarat några högskolepoäng, medan 16 procent hade avklarat minst 180 högskolepoäng. Andelen som hade tagit ut en examen innan övergången till yrkeshögskolan var

16 procent. Avklarade poäng och examen räknas endast om de tagits inom 10 år innan personen påbörjade sin yrkeshögskoleutbildning.

Figur 2

Antal som studerade sitt sista år i högskolan år 2017 som påbörjat yrkeshögskolestudier efter antal avklarade poäng och kön

Antal avklarade poäng var något högre bland kvinnor än män, med 18 procent av kvinnorna som avklarade minst 180 högskolepoäng och 14 procent av männen. Även andelen som tagit ut en examen var högre bland kvinnor, 18 procent, jämfört med män, 13 procent. Den examen som var vanligast bland de som övergått från högskolan till yrkeshögskolan var kandidatexamen inom *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration*.

Övergång från yrkeshögskola till högskola

Populationen

För att undersöka övergången från yrkeshögskolan till högskolan har vi utgått från det sista året en person är registrerad i yrkeshögskolan. Populationen består därmed av de som var registrerade i yrkeshögskolan under åren 2007–2017 men som inte varit registrerade i yrkeshögskolan efter det, fram till år 2020. För de som studerade sitt sista år under 2007 innebär det att de inte varit registrerade i yrkeshögskolan mellan 2008–2020.

Övergång till högskolan definieras som att ha varit registrerad i högskolan inom tre år efter det sista året i yrkeshögskolan. För de som studerade sitt sista år under 2007 ska de alltså ha varit registrerade i högskolan under 2007–2010 för att räknas som att ha övergått. Fokus i det här avsnittet ligger på de som var registrerade sista året 2017, men även jämförelser över tid görs.

Hur många går från yrkeshögskolan till högskolan?

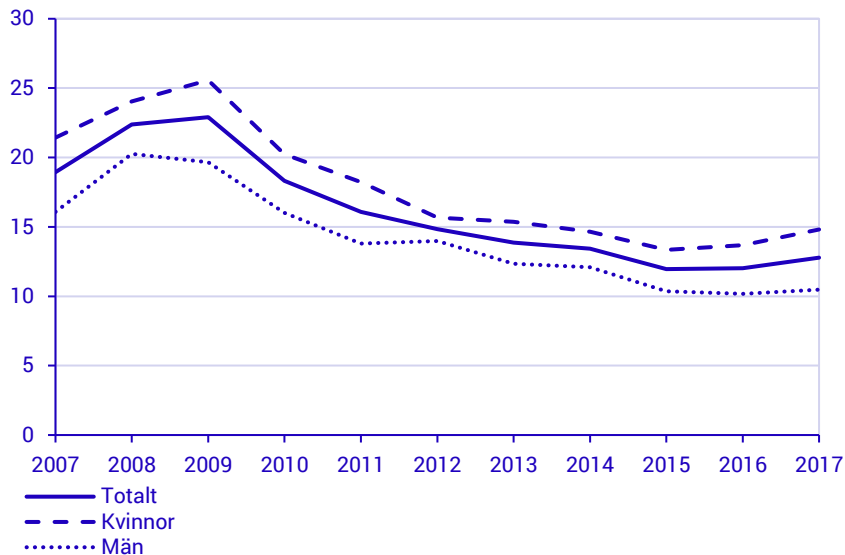
År 2017 studerade 16 900 sitt sista år i yrkeshögskolan. Av dem var 9 000 kvinnor och 8 000 män. Andelen som går över från yrkeshögskolan till högskolan är större än andelen högskolestuderande som går över till yrkeshögskolan. Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 hade 12,8 procent, eller 2 200, påbörjat högskolestudier inom tre år. Att påbörja högskolestudier var vanligare bland kvinnor än män. Av kvinnorna hade 14,8 procent påbörjat högskolestudier medan motsvarande andel bland män var 10,5 procent.

Över tid har andelen som går över till högskolan minskat. Av de som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2007 hade 18,9 procent påbörjat högskolestudier inom tre år. Som högst var andelen under 2009, 22,9 procent.

Andelen som går över till högskolan är större under tider när fler söker sig till högskolan. Under finanskrisen 2008–2009 var det fler som studerade på högskolan och vi ser även att andelen som går över från yrkeshögskolan till högskolan var stor då. Efter finanskrisen minskade antalet registrerade inom högskolan och även andelen som gick över från yrkeshögskolan till högskolan. De senaste åren har det totala antalet registrerade studenter i högskolan ökat igen, och det har även skett en liten ökning i andelen som går över från yrkeshögskolan till högskolan.

Figur 3
Andel av dem som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2007–2017 som påbörjat högskoleutbildning inom tre år

Procent

Under hela perioden har de flesta studerat sitt sista år inom yrkeshögskolan och påbörjat högskolestudier under samma år. Av de som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 och som hade påbörjat högskolestudier inom tre år gick 37 procent över till högskolan under samma år. Ungefär en fjärdedel, 24 procent, påbörjade högskolestudier under 2018, 19 procent under 2019 och 20 procent under 2020.

Yngre kvinnor påbörjar högskolestudier i större utsträckning

Av de 16 900 som var registrerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 var de största åldersgrupperna 25–29 år, med 4 900 och 30–34 år, med 3 200. Bland männen var det en större andel i de yngre åldersgrupperna jämfört med kvinnorna.

De yngre tenderade att gå över till högskolan i större utsträckning än personer i de äldre åldersgrupperna. Av de som var 24 år eller yngre under sitt sista år i yrkeshögskolan hade 16,9 procent påbörjat högskolestudier inom tre år. Motsvarande andel bland de som var 45 år eller äldre var 9,5 procent.

För samtliga åldersgrupper var andelen som gick över till högskolan större bland kvinnor än män. Störst skillnad fanns i den yngsta åldersgruppen, 24 år eller yngre, av vilka 21,8 procent av kvinnorna och 13,5 procent av männen påbörjat högskolestudier inom tre år.

Tabell 6

Antal som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2017 och andel som påbörjat högskolestudier inom tre år efter åldersgrupp och kön. Procent

Åldersgrupp	Antal i gruppen			Andel som påbörjat högskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
-24 år	2 900	1 200	1 700	16,9	21,8	13,5
25-29 år	4 900	2 500	2 400	13,5	16,6	10,4
30-34 år	3 200	1 700	1 500	12,8	15,6	9,7
35-39 år	2 200	1 200	900	10,1	11,3	8,4
40-44 år	1 600	1 000	600	11,0	12,3	9,1
45+ år	2 200	1 400	800	9,5	9,8	8,9
Totalt	16 900	9 000	8 000	12,8	14,8	10,5

Ålder avser ålder vid slutet av det sista året personen var registrerad i yrkeshögskolan.

Andelen som går över från yrkeshögskolan till högskolan störst bland kvinnor med utländsk bakgrund

Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan år 2017 hade 13 000 svensk bakgrund och 3 900 utländsk bakgrund. De som har utländsk bakgrund kan delas upp i utrikes födda och födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Av de 3 900 som hade utländsk bakgrund var 2 800 utrikes födda och 1 100 var födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Bland männen var det en större del som hade utländsk bakgrund jämfört med kvinnorna.

Andelen som påbörjade högskolestudier var något större bland de med utländsk bakgrund än de med svensk bakgrund. Av de 13 000 med svensk bakgrund hade 11,8 procent gått över till högskolan inom tre år. Motsvarande andel bland utrikes födda var 16,1 procent, och bland födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar hade 15,8 procent påbörjat högskolestudier.

Kvinnor påbörjade högskolestudier i större utsträckning än män oavsett bakgrund. Störst skillnad mellan könen fanns bland utrikes födda, av vilka 19,0 procent av kvinnorna och 13,2 procent av männen gått över till högskolan.

Tabell 7

Antal som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2017 och andel som påbörjat högskolestudier inom tre år efter bakgrund och kön. Procent

Bakgrund	Antal i gruppen			Andel som påbörjat högskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Svensk bakgrund	13 000	7 000	6 000	11,8	13,7	9,6
Utrikes född	2 800	1 400	1 400	16,1	19,0	13,2
Född i Sverige med två utrikes födda föräldrar	1 100	500	600	15,8	18,9	13,3
Totalt	16 900	8 900	7 900	12,8	14,8	10,5

Störst andel går över till högskolan bland kvinnor med föräldrar som har eftergymnasial utbildning

Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 hade 4 800 föräldrar vars högsta utbildningsnivå var gymnasial utbildning som var två år eller kortare. De näst största grupperna var personer vars föräldrar hade eftergymnasial utbildning som var kortare än tre år eller eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre, med 3 100 respektive 3 000 av studenterna.

Andelen som påbörjat högskolestudier var högst bland studerande med föräldrar som hade en eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre; 17,8 procent. Därefter följde personer med föräldrar som hade forskarutbildning; 16,9 procent. Den lägsta andelen som gick över till högskolan fanns bland de med föräldrar vars högsta utbildningsnivå var förgymnasial; 8,4 procent.

Kvinnor påbörjade högskolestudier efter yrkeshögskolan i större utsträckning än män. Det gällde oavsett föräldrarnas utbildningsnivå. Störst skillnad mellan könen fanns i gruppen med föräldrar som hade eftergymnasial utbildning som var tre år eller längre, där 21,8 procent av kvinnorna och 14,2 procent av männen gått över till högskolan inom tre år.

Tabell 8
Antal som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2017 och andel som påbörjat högskolestudier inom tre år efter föräldrarnas utbildningsnivå och kön. Procent

Föräldrarnas utbildningsnivå	Antal i gruppen			Andel som påbörjat högskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Förgymnasial utbildning	1 600	900	700	8,4	9,5	7,1
Gymnasial utbildning högst 2-årig	4 800	2 800	2 000	10,4	11,9	8,5
Gymnasial utbildning 3 år	2 700	1 400	1 300	12,2	14,8	9,4
Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	3 100	1 500	1 600	13,0	15,2	11,0
Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	3 000	1 500	1 600	17,8	21,8	14,2
Forskarutbildning	200	100	100	16,9	19,0	14,7
Uppgift saknas	1 500	900	600	14,9	17,0	11,9
Totalt	16 900	9 000	8 000	12,8	14,8	10,5

Inom vilka utbildningar är det vanligare med övergång från yrkeshögskola till högskola?

Störst andel går över till högskolan bland kvinnor inom humaniora och konst

De vanligaste inriktningarna bland de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 var *teknik och tillverkning* samt *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration*, med 4 610 respektive 4 200. Vilka inriktningar som var störst skiljde sig åt mellan kvinnor och män. Av kvinnorna studerade flest inom *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration* eller *hälso- och sjukvård samt social omsorg*, medan de vanligaste inriktningarna för män var *teknik och tillverkning* eller *naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik*.

Andelen som valde att påbörja högskolestudier skiljde sig beroende på yrkeshögskoleutbildningens inriktning. Av de som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 varierade andelen mellan 10,5 procent bland de som studerade inom *hälso- och sjukvård samt social omsorg* till 19,7 procent bland de som studerade inom *humaniora och konst*.

Generellt var andelen kvinnor som påbörjade högskolestudier större än andelen män. *Hälso- och sjukvård samt social omsorg* var den enda utbildningen där andelen som gick över till högskolan var större bland männen.

Inriktning redovisas enligt klassifikationen Svensk utbildningsnomenklatur (SUN).

[Mer information om SUN](#)

Tabell 9
Antal som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan år 2017 och andel som påbörjat högskolestudier inom tre år efter inriktning och kön. Procent

Inriktning	Antal i gruppen			Andel som påbörjat högskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Pedagogik och lärarutbildning	350	170	170	14,4	22,4	6,3
Humaniora och konst	890	430	460	19,7	27,1	12,8
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	4 200	3 210	990	12,6	13,1	11,0
Naturvetenskap, matematik och IKT*	2 120	500	1 610	15,8	22,8	13,6
Teknik och tillverkning	4 610	1 030	3 580	10,6	18,4	8,3
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	500	340	160	12,0	14,5	6,7
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	2 490	2 240	250	10,5	10,4	11,5
Tjänster	1 720	1 000	720	15,0	15,9	13,9
Totalt	16 900	9 000	8 000	12,8	14,8	10,5

*Informations- och kommunikationsteknik

De flesta byter inriktning när de börjar på högskolan

Av de som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2017 och påbörjat en högskoleutbildning hade 70 procent bytt inriktning. Det varierade mycket mellan olika inriktningar. Lägst andel som bytt inriktning fanns bland de som läste *humaniora och konst*, 57 procent. Högst andel som bytt inriktning fanns bland de som läste inom *tjänster*, 95 procent.

Det var vanligt att studerande inom andra inriktningar bytte till *humaniora och konst* eller *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration* när de gick över till högskolan.

Vanligare att påbörja högskolestudier bland de som inte har yrkeshögskoleexamen

Att ta ut en examen är vanligt inom yrkeshögskolan, både bland de som gått över till högskolan och de som inte gjort det. Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 hade 12 800 en examen. Det var fler kvinnor än män som hade en examen.

Det var vanligare att gå över till högskolan bland personer som inte tagit ut en yrkeshögskoleexamen, 19,6 procent jämfört med 10,6 procent bland de som hade en examen. I båda grupperna var det en större andel av kvinnorna som gick över till högskolan jämfört med männen. Störst var skillnaden bland de som inte hade en examen, av vilka 25,1 procent av kvinnorna och 15,6 procent av männen påbörjat högskolestudier.

Tabell 10

Antal som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan år 2017 och andel som påbörjat högskolestudier inom tre år efter examen och kön. Procent

Examen	Antal i gruppen			Andel som påbörjat högskolestudier		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Har examen	12 800	7 200	5 600	10,6	12,4	8,3
Har inte examen	4 100	1 700	2 400	19,6	25,1	15,6
Totalt	16 900	9 000	8 000	12,8	14,8	10,5

Över tid har skillnaden i andelen som går över till högskolan mellan de som har examen och de som inte har examen blivit större, och andelen som går över till högskolan över lag har blivit mindre.

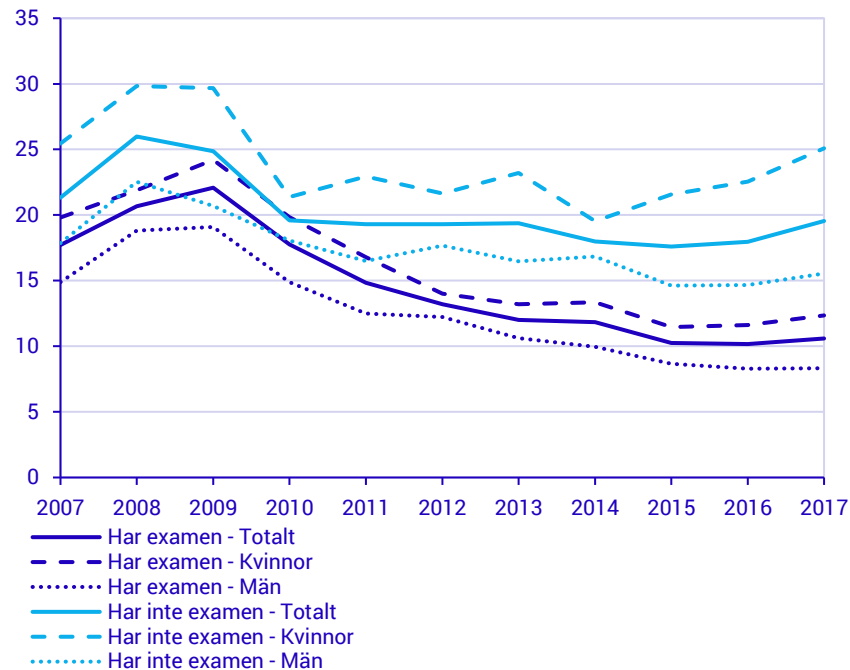
Kvinnor tog ut examen i större utsträckning än män. Av kvinnorna som var registrerade i yrkeshögskolan för sista gången under 2017 tog 81 procent ut en examen. Motsvarande andel bland män var 70 procent. Både för kvinnor och män var det vanligare att gå över till högskolan bland de som inte hade en examen.

Vissa utbildningar inom yrkeshögskolan leder inte till examen. Av de 16 900 som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan under 2017 var 400 registrerade på utbildningar som inte gav examen.

Figur 4

Andel av de som studerade sitt sista år i yrkeshögskolan 2007–2017 som påbörjat högskoleutbildning inom tre år efter examen och inte examen samt kön. Procent

Procent

Bland de som hade examen från yrkeshögskolan under 2017 var *samhällsvetenskap, juridik, handel och administration* samt *teknik och tillverkning* de vanligaste inriktningarna. Andelen som gått över till högskolan skiljde sig åt mellan olika inriktningar. Av de som hade tagit ut examen inom *teknik och tillverkning* hade 8 procent påbörjat högskolestudier inom tre år, medan motsvarande andel inom *humaniora och konst* var 18 procent.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Den här rapporten beskriver hur stor övergången mellan utbildningsformerna yrkeshögskolan och högskolan är, vilka studerandegrupper som läser inom båda utbildningsformerna och inom vilken inriktning de läser inom respektive utbildningsform.

Information om statistikens framställning

Rapporten bygger på en registerstudie. Studien omfattar två populationer. Den första populationen består av registrerade i högskolan under åren 2007–2017 men som inte varit registrerade i högskolan efter det, fram till år 2020. Vi använder uttrycket sista året i högskolan trots att det finns en möjlighet att vissa återvänder till högskolan efter 2020. Utländska studenter som kommit till Sverige i syfte att studera har exkluderats från populationen.

Den andra populationen består av de som var registrerade i yrkeshögskolan under åren 2007–2017 men som inte varit registrerade i yrkeshögskolan efter det, fram till år 2020. Vi använder uttrycket sista året i yrkeshögskolan trots att det finns en möjlighet att vissa återvänder till yrkeshögskolan efter 2020. Definitioner och förklaringar

Föräldrarnas utbildningsnivå

Beskrivs med hjälp av den förälder som har den högsta utbildningen. Klassificeras enligt SUN. Koppling mellan barn och föräldrar hämtas från SCB:s Flergenerationsregister och uppgifter om föräldrarnas utbildningsnivå från SCB:s register över Befolkningens utbildning.

Program på högskolan

Varje kurs läses antingen fristående eller som del av ett program. Program delas in i yrkesexamensprogram, generella program eller konstnärliga program.

Studenter – registrerade studenter i högskolan

Som registrerade räknas de studenter som är förstagångsregistrerade på en kurs samt de som är fortsättningsregistrerade på kurs som löper över flera terminer. Studenter som enbart är omregistrerade eller registrerade för prov ska inte ingå i redovisningen.

Studerande i yrkeshögskolan

Aktiva studerande på utbildningsomgångar som pågått minst en dag under avsedd period. En studerande är aktiv om personen funnits med på minst en förteckning över studerande under en avsedd period.

SUN-inriktning

Svensk utbildningsnomenklatur (SUN) är en standard för klassificering av utbildningar. Den utgör också ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. SUN-inriktning anges på 1-siffernivå, 2-siffernivå och 3-siffernivå där 1-siffernivån är den grävsta nivån och 3-siffernivån den mest detaljerade.

För mer information om SUN: <https://www.scb.se/sun>

Svensk bakgrund

Med svensk bakgrund avses personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder. Personerna ska vara folkbokförda i Sverige. Uppgiften hämtas från SCB:s Flergenerationsregister.

Utländsk bakgrund

Med utländsk bakgrund avses personer, folkbokförda i Sverige, som själva är utrikes födda samt personer som är födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar. Uppgiften hämtas från SCB:s Flergenerationsregister.

Ålder

Ålder avser ålder vid slutet av det sista året personen var registrerad i högskolan respektive yrkeshögskolan.

Information om statistikens framställning

För mer information om framställning, se Statistikkens framställning under dokumentation på respektive webbsida:

Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå: <https://www.scb.se/uf0205>

Yrkeshögskolan: <https://www.scb.se/uf0701>

Information om statistikens kvalitet

Statistiken över studerande i yrkeshögskoleutbildning respektive högskoleutbildning grundas på totalundersökningar och några skattningsförfaranden baserat på urvalsdesign har därför inte använts. Det finns anledning att anta att de uppgifter som redovisas gällande antalet studerande på yrkeshögskolan håller hög kvalitet eftersom de ursprungligen kommer från yrkeshögskolornas administrativa register och rapporteras till Myndigheten för yrkeshögskolan. Detsamma gäller för högskolan där uppgifterna om antalet studerande till stor del ursprungligen kommer från högskolornas studieadministrativa register. För mer information om statistikens kvalitet se Kvalitetsdeklaration och Beskrivning av statistiken på respektive webbsida:

Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå: <https://www.scb.se/uf0205>

Yrkeshögskolan: <https://www.scb.se/uf0701>

SCB beskriver Sverige SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.